INNHOLDSFORTEGNELSE

Gjennomføring av familieråd
Familieråd i ulike situasjoner
Hvorfor bruke familieråd
Innføring og implementering av familieråd

Utarbeidet av: Bufdir
Publisert: 16. april 2021

Familieråd - en håndbok for kommunal barnevernstjeneste

Skriv ut veileder

Gjennomføring av familieråd

Planleggingsfasen

Video: Mitt familieråd - en film for barn

Flere ting skal organiseres og planlegges i forkant av et familieråd. Her er en oversikt over hva du bør ta hensyn til, aktivitetar, roller og ansvarsfordeling i planleggingsfasen.

- Barn gruer seg mer til familieråd enn voksne er opptatt/komme på. Det er derfor viktig at voksne forbereder og trigger til rette for barnet før et familieråd.
- Det tar vanligvis fire til åtte uker fra det er bestemt at et familieråd skal holdes til møtet avsluttes. I akutte situasjoner tar det kortere tid.
- Et familieråd er et høydelig møte med en klar struktur, men som skal tilpasses de barna og familiene det gjelder.

Video: Familieråd - om å gruse seg

Åpne alle

- Forberedelser og samtale om familieråd
- Oppstartsmøte
- Oppgaver etter oppstartsmøtet

Selve familierådsmøtet

Familierådsmøtet er delt i tre ulike deler. Her kan du lese om hva som skjer i hver del av møtet, og hvordan du gjennomfører et familieråd.

Åpne alle

- Del 1: Informasjon med alle parter
- Del 2: Uhildet familie drøfter alene og lager en plan
- Del 3: Familiens plan: presentasjon og dialog

Oppfølgende familieråd

Det er viktig å følge opp barnet, deltakerne og tiltakene som ble besluttet i familierådsmøtet. Det er saksansvarlig sitt ansvar å legge til rette for et oppfølgende familieråd.

Det er ingen regel på hvor mange oppfølgende familieråd som bør gjennomføres. Det varierer fra sak til sak, og det finner man ut i fellesskap.

Åpne alle

- Tiltakssjekk
- Oppfølging av barnet og deltakerne
- Oppfølgende familieråd

Familieråd i ulike situasjoner

Fosterhjemsarbeid

Barn og ungdom som trenger et nytt sted å bo, forstrekker ofte å flytte til noen de kjenner fra før. Familien deres, eksterde grad i arbeidet med å rekrutttere fosterhjem i deler eller nettverk.

Åpne alle

- Vurder alltid barnets familie og nettverk som fosterhjem
- Familieråd fører til flere stektsplassesringer
- Arranger informasjonsmøte med familien

Institusjon

Barnevernsinstitusjoner vil gi kommunene et stønn ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Det skal forhindre at barn blir endringsforløpene. Det blir viktig med gode tiltak for å styrke kvalitenen når barn må bo på institusjon.

Åpne alle

- Familieråd i stattige og private institusjoner
- Viktig med godt samarbeid
- Kommunen kan søke om tilskudd
- Råd og tips for selve møtet
- Oppfølging av familierådet

Familieråd i svært krevende situasjoner

Det er ingen saksområder som egner seg spesielt dårlig for familieråd. Noen ganger kan det likevel være særlig spesielle forhold som gjør det vanskelig å gjennomføre en forsvarlig prosess. Da vil det være viktig å vurdere om prosessen skal spennfholdes eller avbrytes.

Åpne alle

- Makt og maktstrukturer i familien
- Avbryt familieråd i svært krevende saker
- Ingen saksområder egner seg dårlig

Familieråd i andre tjenester

Flere kommuner har erfaringer med å ta i bruk familieråd i andre tjenester enn barnevernet, for eksempel på helsestasjoner, i familiens hus og i barnehabilitering.

- Har lært seg og utviklet metoden

Ettervern

Familieråd bør brukes mer i ettervernarbeid. Det er viktig at barnevernstjenesten tilrettelegger for at unge voksne vet hvem i nettverket sitt de kan gå til for å få støtte.

Video: Familieråd og ettervern

Åpne alle

- Familieråd sikrer informasjon om rettigheter
- Utfordringer i overgangen til voksenlivet
- Det går bedre med de som får ettervern
- Tilretteleg for emosjonell støtte
- Ressurser i familie og nettverk
- Relevant informasjon

Høykonflikt og voldssaker

Familieråd kan bidra til å forbedre barnets situasjon, og bedre samhandling i familien og nettverket, også i saker med høy konflikt og vold.

Åpne alle

- Utprøving av familieråd i voldssaker
- Barnas situasjon blir bedre
- Barn gruer seg til familieråd

Undersøkelsesfasen

Bruk av familieråd i undersøkelsesfasen kan gi gode løsninger for barnet og ungdommen. I mange tilfeller kan det forhindre plassering i beredskapshjem eller på institusjon.

Gjennomføring av familieråd forutsetter samtykke fra foreldre og barn.

Familien kan være forbeholdne med å involvere familie og nettverk i denne fasen av en barnevernsak. Andre ønsker å involvere familie og venner så fort som mulig. Det er mange eksempler på at familieråd i undersøkelsesfasen kan forhindre plasseringer.

Åpne alle

- Aktuelle saksområd i undersøkelsesfasen
- Kongsberg-a erfaringer med familieråd

Hastesituasjoner - akutt

Bruk familieråd i hastesaker når det er mulig. Familieråd i slike situasjoner tar ikke på å lese vier og når situasjoner og bidra til å finne andre løsninger når barnet allerede er plassert.

Åpne alle

- Bruk av familieråd i hastesituasjoner og akuttsaker
- Familieråd kan forhindre plassering og forkorte tid på institusjon
- Eksempler på hastesaker
- Gjennomfør familieråd raskt
- Detta va nett eller på telefon

Hvorfor bruke familieråd

Om familieråd

Familieråd er et møte der familien tar viktige beslutninger når situasjonen til et barn er vanskelig. Det kan være en god måte å finne løsninger på når et barn trenger hjelp.

Som nettverksterapeutisk modell har familieråd tatt brukermedvirkning spesielt på alvor. De politiske føringene for økt bruk av familieråd aktualiserer denne modellen framhjr andre nettverksbaserte modeller.

En beslutningsmetode

Familieråd er en beslutningsmetode som skal sikre at både barn, familie og deres utvidede nettverk involveres i arbeidet med å finne gode løsninger for barnet. Målet er at familien selv skal lage en plan for hvordan de kan endre barnets situasjon til det bedre. Barnevernstjenesten utarbeider så en tiltaksplan som støtter opp om familiens egen plan.

Familieråd er et frivillig hjelpetiltak, og det er familien selv eller offentlige ansatte som tar initiativ til rådet.

Les mer om familieråd: Fra Maorikultur til beslutningsmodell i senmoderne familier i Norge (familieline.com)

Video: Erfaringer med familieråd i Kongsberg barnevernstjeneste

Video: Familieråd - om å være med

Åpne alle

- Hva er målet med familieråd?
- Hvem deltar i familierådet?
- Slik tilrettelegger du for barnets deltakelse
- Hvorfor skal den utvidede familien delta?
- Hvor mange deltar?
- Hvilke voksne er involvert i et familieråd?
- Hvilke sektorer bruker familieråd?
- Familierådets historie
- Juridisk grunnlag
- Ivaretar kulturensitivitet og etnisitet

Innføring og implementering av familieråd

Forutsetninger for en implementering

Det kan være krevende å innføre en ny arbeidsmåte. Hvis du kunnskap om endringsprosesser og implementeringsprosesser er det utarne sjanse for å lykkes.

Bufetat har ansvar for å gi kommunene opplæring i familieråd. Mange kommuner har til tross for opplæring hatt vansker med å ta metoden i bruk.

Endringsprosesser er krevende, og mye godt arbeid starter med entusiasme og endet med skuffelse. Noen kommuner, som har satt godt i gang, har for eksempel sluttet å avholde familieråd når «tidsgiern» har tyttet jobb.

Her du kunnskap om forutsetningene for en implementering og endringsprosesser, er det også større sjanse for å lykkes med innføring av familieråd.

Åpne alle

- Hovedgruppene i en implementeringsprosess
- Faserie i en endringsprosess
- Leders betydning i implementeringsprosessen
- Hjelp og støtte til implementering

Roller, rammer og ansvar

Bufetat sin rolle

Bufetat skal gi kommunene opplæring i familierådsmodellen, og har ansvar for å rekruttere og tilbake familierådskoordinatorer. Koordinatorsn skal hjelpe familien med å forberede og gjennomføre familieråd.

Barne-, ungdoms- og familiestaten (Bufetat) har fått i oppgave av Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) å

- gi opplæring i familierådsmodellen til kommunene
- gi metodestøtte
- sørge for at kommunene har tilgang til familierådskoordinatorer

Bufetat har også ansvar for å rekruttere koordinatorer og gi dem opplæring og metodestøtte.

Det er ansatt nøkkelpersoner i alle regionene som har et spesielt ansvar for familierådsarbeidet.

Åpne alle

- Opplæring i familieråd
- Familierådskoordinatorens rolle
- Bufetats koordinatorgruppe
- Kommuner med egne familierådskoordinatorer
- Økonomi og kostnader

Materiell og ressurser i arbeidet

Relevante lenker, maler, tips og råd

Åpne alle

- Opplæring og erfaringer
- Maler
- Tips og råd
- Ungdommers erfaringer fra familieråd
- Filmer for barn og foreldre
- Kunnskap og forskning

Fant du det du lette etter?

Ja
Nei